

AFGØRELSE

Dato: 25. juni 2026
Sag: KEP-25/01537-8
Sagsbehandler: /MBB

1. Afgørelse om Jobteam A/S' obstruktion af kontrolundersøgelse
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen (herefter "styrelsen") træffer hermed afgørelse om, at Jobteam A/S (herefter "Jobteam") har modsat sig en kontrolundersøgelse efter konkurrencelovens § 18 ved at have slettet oplysninger omfattet af kontrolundersøgelsens genstand, mens kontrolundersøgelsen var i gang.

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

KONKURRENCERÅDET

2. Sagsfremstilling

2.1. Kontrolundersøgelse hos Jobteam

Den 23. april 2024, kl. 09.00, indledte styrelsen en kontrolundersøgelse hos Jobteam på virksomhedens adresse Kongensgade 104, 1. sal, 6700 Esbjerg.

Kontrolundersøgelsen blev gennemført med hjemmel i konkurrencelovens § 18, stk. 1, på baggrund af retskendelse af 16. april 2024 afsagt af Retten i Kolding i medfør af konkurrencelovens § 18, stk. 3 (vedlagt som bilag 1) og styrelsens direktørs beslutning af 15. april 2024 om at gennemføre kontrolundersøgelse hos Jobteam (vedlagt som bilag 2).

Baggrunden for kontrolundersøgelsen var, at styrelsen havde en formodning om, at der i branchen for jobformidling og rekruttering foregik konkurrencebegrænsende aktiviteter i form af aftaler, vedtagelser eller samordnet praksis, der direkte eller indirekte havde til formål eller følge at begrænse konkurrencen, og at Jobteams franchisekoncept kunne indebære en eller flere potentielle overtrædelser af konkurrenceloven. Kontrolundersøgelsen havde til formål – via indhentning af den fornødne information – at få be- eller afkræftet styrelsens formodning om en overtrædelse af konkurrenceloven og eventuelt tillige EUF-traktaten.

Ved kontrolundersøgelsens begyndelse kl. 09.05 blev retskendelse (bilag 1) og styrelsens direktørs beslutning (bilag 2) forkyndt for virksomhedens repræsentant, **medarbejder 1** (herefter Jobteams **medarbejder 1**). Det fremgik bl.a. direkte af retskendelsen, at: *"Det tillades repræsentanter for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen at foretage kontrolundersøgelse hos Jobteam A/S (CVR nr. 73 67 89 19) på samtlige af virksomhedens adresser, herunder på Kongensgade 104, 1, 6700 Esbjerg."*

Ved samme lejlighed blev Jobteam vejledt om virksomhedens rettigheder og forpligtelser, herunder virksomhedens forpligtelse til at samarbejde

under en kontrolundersøgelse, og at virksomheden ikke måtte slette data, da det ville kunne blive anset som at modsætte sig kontrolundersøgelsen, hvilket kan sanktioneres med bøde. Jobteam blev herefter også oplyst om, hvilke medarbejdere styrelsen ønskede at foretage datasikring fra, herunder medarbejder 2 samt medarbejder 3 (herefter Jobteams medarbejder 3). Jobteam har i virksomhedens hørings-svar (bilag 7) bestridt, at virksomheden har modtaget vejledning om sletning af data eller information om, hvilke medarbejdere styrelsen ønskede at foretage datasikring fra.

medarbejder 1 forlod herefter lokalet for at kontakte virksomhedens medarbejder 2 og medarbejder 4. medarbejder 1 kom tilbage til lokalet kl. 09.25 og orienterede styrelsens repræsentanter om, at vedkommende havde orienteret medarbejder 2 og medarbejder 3 om kontrolundersøgelsen. På et møde kl. 10.30 med virksomhedens advokat blev styrelsen imidlertid orienteret om, ”at ledelsen i Jobteam A/S gerne ville være åbne om, at [medarbejder 3] i panik havde slettet e-mails, efter at kontrolundersøgelsen var begyndt. Advokat [] oplyste i den forbindelse, at virksomheden mente, at de pågældende e-mails ville kunne genskabes, og at virksomheden gerne ville assistere styrelsen med dette” jf. styrelsens rapport om kontrolundersøgelsens forløb i henhold til retssikkerhedslovens § 8, stk. 2 (vedlagt som bilag 6).

Styrelsen oplyste, at virksomheden ikke skulle foretage sig yderligere i forhold til de slettede e-mails, og at styrelsen ville håndtere det og skabe sig et overblik efterfølgende via indsamling af logfiler.

Under kontrolundersøgelsen datasikrede styrelsen udvalgte data fra Jobteams internetbaserede IT-system Microsoft 365. Microsoft 365 er navnet på den samling af kontorsoftware fra Microsoft, der blandt andet indeholder e-mailprogrammet Outlook, tekstbehandlingsprogrammet Word, regnearksprogrammet Excel og online-fillageret OneDrive. Under kontrolundersøgelsen datasikrede styrelsen data fra Outlook og OneDrive fra fem udvalgte medarbejdere.

Den elektroniske datasikring blev afsluttet den 29. april 2024, kl. 13.00, hvorved kontrolundersøgelsen blev afsluttet.

I forlængelse af datasikringen eksporterede styrelsen en logfil, som angiver en række forskellige hændelser for hver Outlook-profil tilknyttet Jobteams Microsoft 365 abonnement. Det fremgår blandt andet af logfilen, hvilke handlinger hver bruger har foretaget under kontrolundersøgelsen, herunder

¹medarbejder 3

om der er slettet Outlook-elementer og navnet på de pågældende elementer samt placering af elementerne før og efter sletning mv.

For at gennemgå den eksporterede logfil i et læsbart format, kræver det, at den først bearbejdes i henhold til Microsoft officielle vejledning, jf. nedenfor.

I umiddelbar forlængelse af datasikringen eksporterede styrelsen en logfil fra Microsoft 365 (vedlagt som bilag 3). Dette sker i Microsoft 365's administrationsfunktion. Der anvendes et filter ved dannelsen af logfilen, således at den kun indeholder brugernes handlinger i Microsoft 365 fra kontrolundersøgelsens start til afslutningen af datasikringen. Formålet med logfilen er at sikre, at datasikringen er komplet, og at virksomheden har overholdt sin samarbejdsforpligtelse og ikke har slettet data fra e-postsystemet under kontrolundersøgelsen.

Efter at logfilen er dannet, eksporteres den til styrelsens hardware. Logfilen efterlades også på virksomhedens Microsoft 365 løsning, således at virksomheden kan gøre sig bekendt med indholdet af den. Eksport af logfiler sker i et særligt filformat, som ikke er direkte læsbart. Det er derfor nødvendigt for styrelsen at bearbejde filen med henblik på at kunne gøre sig bekendt med indholdet.

Det filformat, som anvendes ved eksporten, er en *.csv fil*, hvor en af de indeholdte kolonner er formateret som et *JSON-objekt*. Microsoft har udarbejdet en artikel, hvor det beskrives, hvorledes filen kan konverteres til Excel format (vedlagt som bilag 4)². Ved at anvende guiden fra Microsoft på den originale logfil udpakkes en læsbar logfil, som kan åbnes i Microsoft Excel og læses som en tabel (vedlagt som bilag 5).

Den 13. maj 2024 sendte styrelsen en rapport om kontrolundersøgelsens forløb til Jobteam, jf. retssikkerhedslovens § 8, stk. 2 (bilag 6), (herefter § 8-rapporten). I rapporten bad styrelsen om Jobteams eventuelle bemærkninger til hændelsesforløbet senest 14 dage efter modtagelse. Den 13. maj 2024 kvitterede Jobteam for modtagelse af rapporten med en bemærkning om, at virksomheden ville vende tilbage inden for fristen, hvis rapporten gav anledning til bemærkninger. Styrelsen modtog ikke yderligere bemærkninger fra Jobteam.

2.2. Efter kontrolundersøgelsen hos Jobteam

Efter kontrolundersøgelsen gennemgik styrelsen de elektronisk sikrede data fra Jobteam efter proceduren i konkurrencelovens § 18, stk. 4.

² Artiklen kan også findes på følgende link: <https://learn.microsoft.com/en-us/purview/audit-log-export-records>

Under gennemgangen af data udvalgte styrelsen de elementer, der umiddelbart havde interesse for styrelsens sag vedrørende Jobteam, og som styrelsen derfor har ladet indgå i styrelsens videre administrative behandling af sagen vedrørende Jobteam.

Den 26. juni 2024 sendte styrelsen en 40-dages rapport, jf. konkurrencelovens § 18, stk. 4, 4. pkt., til Jobteam indeholdende det af styrelsen udvalgte materiale.

Efter kontrolundersøgelsens afslutning gennemgik styrelsen også logfilen fra Jobteams Microsoft 365 med henblik på at undersøge omfanget af slettede elementer i virksomhedens Outlook-data.

2.3. Gennemgang af logfiler i Microsoft 365

Nedenfor følger først en generel beskrivelse af logfiler fra Microsoft 365 og en beskrivelse af forskellige muligheder for at slette data i Microsoft 365. Derefter følger en gennemgang af den konkrete logfil samt styrelsens analyse heraf.

2.3.1. Generelt om logfiler i Microsoft 365

Hver gang en bruger foretager en handling i Microsoft 365 bliver denne hændelse registreret i en log. Det gælder, uanset om handlingen fx består i at modtage, afsende, flytte eller slette en e-mail. Loggen vedrørende sletning af elementer i en brugers Outlook indeholder 44 parametre for hver hændelse. Disse parametre indeholder blandt andet tidspunkt, type af handling, brugernavn, navnet på elementet, der påvirkes, og dets placering før og efter den pågældende handling.³

2.3.2. Generelt om sletning i Outlook

I Outlook kan data slettes på flere niveauer. Der findes tre forskellige slettehandlinger:

1. Sletning til mappen *Slettet Post*

Mappen *Slettet Post* er i princippet en opbevaringsmappe, der er en standardmappe hos alle brugere, ligesom mapperne *Indbakke* og *Sendt Post*. Når brugeren trykker "Slet" på et element (typisk en e-mail eller en kalenderbegivenhed), flyttes dette element fra dets eksisterende placering til mappen *Slettet Post*. Elementer i mappen *Slettet Post* forbliver i mappen *Slettet Post* uden tidsbegrænsning, medmindre brugeren foretager sig yderligere, eller der er opsat automatisk sletning fra mappen af virksomhedens administrator.

³ For nærmere om hvilke e-mail aktiviteter, der logges af Microsoft, henvises til <https://learn.microsoft.com/en-us/purview/audit-log-activities>

2. Sletning ved *SoftDelete*

Når et element slettes fra mappen *Slettet Post*, betegnes sletningen af Microsoft som *SoftDelete*. Elementet fjernes da fra mappen *Slettet Post* og er ikke længere synlig for brugeren i nogle af brugerens mapper. Forinden et element slettes fra mappen *Slettet Post*, advares brugeren om, at elementet vil blive slettet permanent.

Et element kan også slettes ved *SoftDelete*, hvis brugeren holder tastaturknappen "Shift" nede og samtidig trykker på knappen "Slet" (uden at elementet forinden har været flyttet til mappen *Slettet Post*). Elementet flyttes i givet fald ikke til mappen *Slettet Post*, men fjernes øjeblikkeligt fra brugerens mapper. Brugeren advares forinden sletningen om, at elementet vil blive slettet permanent.

Når en e-mail bliver slettet ved *SoftDelete*, gemmes den som standard fortsat i 14 dage, for det tilfælde at brugeren fortryder sletningen. Brugeren kan i de 14 dage tilgå e-mailen via den funktion i Outlook, der hedder "Gendan slettede elementer".

3. Sletning ved *HardDelete*

Funktionen "Gendan slettede elementer" indeholder en mulighed for at fjerne e-mails fra mulig gendannelse. Når en e-mail manuelt fjernes fra gendannelsesfunktionen, betegnes den af Microsoft som slettet ved *HardDelete*. Brugeren advares forinden sletning ved *HardDelete* om, at e-mailen ikke længere vil kunne gendannes.

2.3.3. De konkrete logfiler fra kontrolundersøgelsen

Logfilen fra Microsoft 365 viser, at Jobteams **medarbejder 3** har slettet mange elementer, mens kontrolundersøgelsen var i gang, jf. bilag 5.

Datasikringen af materiale fra Microsoft 365 blev afsluttet den 24. april 2024, kl. 12.00, hvorefter det datasikrede materiale blev forseglet, jf. § 8-rapportens side 7 i bilag 6.

Der fremgår i alt 5.346 hændelser i logfilen fordelt på seks forskellige medarbejdere. Heraf er de 5.197 hændelser knyttet til **medarbejder 3** Outlook-profil, hvoraf 5.142 hændelser er forekommet i tidsrummet mellem kl. 09:29 og 10:01.

I det følgende gennemgås disse 5.142 hændelser, som har fundet sted inden for et tidsrum på 32 minutter.

2.3.4. De slettede e-mails fra Jobteams medarbejder 3 Outlook-profil

Den følgende gennemgang af hændelser i logfilen vedrører tidsrummet den 23. april 2024 mellem kl. 09:29 og 10:01. Der henvises til bilag 5, som udgør en læsbar logfil indeholdende tabel med 48 kolonner med 5.346 rækker i hver kolonne.

2.3.4.1. Fra kl. 09:29 til 09:32 (2.382 hændelser)

I dette tidsrum er der slettet et stort antal elementer foretaget af Jobteams medarbejder 3. Eksempelvis er der kl. 09:31:25 registreret 200 sletninger på blot et enkelt sekund. Dette er med stor sikkerhed et resultat af, at en stor mængde elementer er slettet på én gang. De mange samtidige sletninger medfører, at medarbejder 3 handlinger er vanskelige at isolere fra hinanden, men en række af sletningerne bærer præg af at være bevidste sletninger af udvalgte e-mails:

521 elementer er slettet til mappen Slettet Post. 347 af disse er slettet fra mappen Sendt Post, mens 172 er slettet fra mappen Indbakke og 27 undermapper til denne mappe. De resterende 2 elementer af de 521 er slettet fra mappen Synkroniseringsfejl\Konflikter, som formentlig er automatiserede tekniske sletninger.

En stor andel af de slettede e-mails har det til fælles, at det er korrespondance med én person, som i 2024 rettede henvendelse til styrelsen vedrørende Jobteams potentielt konkurrencebegrænsende adfærd, og som er relevant for den materielle konkurrencesag.

Det er ikke hele mappen Sendt Post, der er blevet slettet, idet der senere på dagen er blevet slettet flere elementer fra denne mappe. De slettede e-mails er derfor formentlig blevet udvalgt af medarbejder 3 i forbindelse med sletningen.

Af de 172 elementer, der er slettet fra mappen Indbakke og dennes 27 undermapper, er 129 slettet fra undermapperne. Undermapperne har karakter af et arkiv, hvor e-mails sorteres efter deres indhold. Det er muligt, at sletningerne er foretaget ved at slette nogle af disse undermapper i sin helhed. 19 af disse undermapper findes ikke længere i mappen Indbakke i den version af datasikringen, som har været tilgængelig for styrelsens gennemgang af sletningerne. Det drejer sig om nedenstående 19 undermapper:

\Indbakke\ [redacted]
\Indbakke\ [redacted]
\Indbakke\ [redacted]
\Indbakke\ [redacted]
\Indbakke\ [redacted]\Valgte
\Indbakke\ [redacted]

\\Indbakke\0. [REDACTED]
\\Indbakke\0. [REDACTED]
\\Indbakke\0. [REDACTED]
\\Indbakke\0. Kandidater, der har ansøgt job\Vikarer
\\Indbakke\0. Kunder\0. vikar - kunde – mails
\\Indbakke\0. Kunder\ [REDACTED]
\\Indbakke\0. Kunder\ [REDACTED]
\\Indbakke\0. Kunder\ [REDACTED]
\\Indbakke\0. Laboranter\ [REDACTED]
\\Indbakke\0. Ringsted
\\Indbakke\0. Tillykke med vikariatet
\\Indbakke\ [REDACTED]
\\Indbakke\Firma\ [REDACTED]

Samlet set bærer disse sletninger præg af at være bevidste sletninger af udvalgte e-mails. Sletningerne bærer endvidere præg af at være foretaget hastigt, eftersom det er et stort antal meget forskelligartede elementer, som er slettet på meget kort tid.

Endvidere er 1.861 elementer slettet ved SoftDelete i dette tidsrum. Alle disse sletninger er fra mappen Slettet Post. De pågældende e-mails er dateret fra den 13. november 2015 til 22. april 2024. Sletningen har karakter af at være en sletning af alle elementer i mappen Slettet Post. Styrelsens undersøgelse viser, at alle de 521 elementer, der i dette tidsrum er slettet til mappen Slettet Post, jf. ovenfor, omgående er slettet ved SoftDelete. De resterende 1.340 elementer, der er slettet ved SoftDelete har sandsynligvis befundet sig i mappen Slettet Post i forvejen. Disse sletninger ved SoftDelete straks efter sletningerne til mappen Slettet Post tyder på, at det har været vigtigt for [REDACTED] omgående at skille sig af med elementerne.

2.3.4.2. Kl. 09:36 (36 hændelser)

36 elementer er slettet til mappen Slettet Post fra mappen Sendt Post. Alle elementer er e-mails til en anden person, som også i 2024 rettede henvendelse til styrelsen vedrørende Jobteams potentielt konkurrencebegrænsende adfærd, og som er relevant for den materielle konkurrencesag. De 36 elementer er blevet slettet på 4 sekunder, hvorfor det må formodes, at disse e-mails forinden er søgt frem og derefter slettet ved en enkelt handling.

2.3.4.3. Kl. 09:38 (643 hændelser)

643 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er e-mails til en tidligere franchisetager, som er slettet fra mappen Sendt Post. Ligesom ovenfor må det formodes, at disse e-mails til den tidligere franchisetager forinden er søgt frem og derefter slettet ved en enkelt handling.

2.3.4.4. Kl. 09:40 (679 hændelser)

679 elementer er slettet ved SoftDelete. Det er de 679 elementer, der i alt er slettet til mappen Slettet Post fra kl. 09:36 og 09:38, som er slettet. Der er således tale om endnu en sletning af de samme filer, som få minutter tidligere er blevet slettet og derved flyttet til mappen Slettet Post.

2.3.4.5. Fra kl. 09:41 til 09:42 (567 hændelser)

567 elementer er slettet til mappen Slettet Post. 545 af disse er slettet fra mappen Kladder. Derudover synes der ikke umiddelbart at være andet til fælles for sletningerne.

Normalt findes elementer kun kortvarigt i mappen Kladder. Når en ny e-mail skrives eller en e-mail besvares, oprettes der en Kladde i mappen Kladder. Når en e-mail efterfølgende afsendes, slettes den automatisk fra mappen Kladder. Mappen Kladder er derfor som oftest tom, medmindre en e-mail er under udarbejdelse. At mappen Kladder i dette tilfælde har indeholdt 545 elementer er atypisk, men kan være tilfældet, hvis mappen er blevet benyttet som et slags arkiv med skabeloner til e-mails.

2.3.4.6. Kl. 09:43 (567 hændelser)

567 elementer er slettet ved SoftDelete. Det er de 567 elementer, der er slettet fra mappen Kladder til mappen Slettet Post fra kl. 09:41 til 09:42, som slettes igen.

2.3.4.7. Fra kl. 09:44 til 09:46 (12 hændelser)

12 elementer er slettet til mappen Slettet Post. 11 af disse har relation til en tidligere franchisetager og et element vedrører en anden tidligere franchisetager.

2.3.4.8. Kl. 09:46 (12 hændelser)

12 elementer er slettet ved SoftDelete. Det er de 12 elementer, der er slettet til mappen Slettet Post 09:44 til 09:46, som slettes. Der er således tale om endnu en sletning af de samme filer, som få minutter tidligere er blevet slettet og derved flyttet til mappen Slettet Post.

2.3.4.9. Fra kl. 09:47 til 09:48 (46 hændelser)

46 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra undermapper til mappen \Indbakke\Firma\0. Kongensgade\. Undermapperne hedder:

- 1. Fra kolleger
- 1. Medarbejdere
- Egne medarbejdere

2.3.4.10. Kl. 09:50 (12 hændelser)

12 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra mappen \Indbakke\Firma\FT.

2.3.4.11. Kl. 09:54 (14 hændelser)

14 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra undermapper til mappen \Indbakke\17. Mulige kunder\ [REDACTED] \. Undermapperne hedder:

Advokat

[REDACTED]

Marketing

2.3.4.12. Kl. 09:55 (6 hændelser)

6 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra undermapper til mappen \Indbakke\13. IP, IT og Helpdesk\. Undermapperne hedder:

Advokat\Advokat – [REDACTED]

Advokat\Advokat – ligestilling

Advokat\DE Datatilsyn

Arbejdstilsynet

2.3.4.13. Kl. 09:57 (12 hændelser)

12 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra undermapper til mappen \Indbakke\ - 06. Advokat og Dansk Erhverv\ . Undermapperne hedder:

- Datatilsyn
- Ligestilling

2.3.4.14. Kl. 09:57 (9 hændelser)

9 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra undermapper til mappen \Indbakke\ - 04. Koncept og Kontor\A Koncept\ . Undermapperne hedder:

- FT debat
- input

2.3.4.15. Kl. 09:58 (99 hændelser)

99 elementer er slettet ved SoftDelete. Det er de 99 elementer, der er slettet til mappen Slettet Post 09:47 til 09:57, som slettes igen.

2.3.4.16. Kl. 09:58 (6 hændelser)

6 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra mappen \Indbakke\ - 04. Koncept og Kontor\ - ideer og oplæg

2.3.4.17. Kl. 09:59 (9 hændelser)

9 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Alle elementer er slettet fra mappen \Indbakke\ - 01. Arrangementer\Fællesmøde og kursus.

2.3.4.18. Kl. 09:59 (15 hændelser)

15 elementer er slettet ved SoftDelete. Det er de 15 elementer, der er slettet til mappen Slettet Post 09:58 til 09:59, som slettes igen.

2.3.4.19. Kl. 10:00 (2 hændelser)

2 elementer er slettet til mappen Slettet Post. Elementerne er slettet fra mapperne:

- \Indbakke\0 0 0 0 Kunder

2.3.4.20. Kl. 10:01 (2 hændelser)

2 elementer er slettet ved SoftDelete. Det er de 2 elementer, der er slettet til mappen Slettet Post 10:00, som slettes igen.

3. Retsgrundlag

Det følger af konkurrencelovens⁴ § 18, stk. 1, 1. pkt., at styrelsen kan foretage uanmeldte kontrolundersøgelser af en virksomheds lokaler og tage kopi af enhver oplysning, som virksomheden har adgang til:

”Repræsentanter for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og andre ledsagende personer, som styrelsen har bemyndiget eller udpeget hertil, kan til brug for deres virksomhed foretage uanmeldte kontrolundersøgelser, der indebærer, at styrelsen får adgang til en virksomheds eller en virksomhedssammenslutnings lokaler, grunde og transportmidler med henblik på der at gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, som den kontrollerede enhed har adgang til, herunder regnskaber, regnskabsmateriale, bøger og andre forretningspapirer, uanset hvilket medie de er lagret på.”

Pligten for en virksomhed til at underkaste sig en kontrolundersøgelse følger af konkurrencelovens § 18, stk. 1, 2. pkt.:

”Virksomheden og virksomhedssammenslutningen har pligt til at underkaste sig en kontrolundersøgelse, og § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder ikke anvendelse.”

En virksomheds forsætlige eller uagtsomme undladelse heraf kan i medfør af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 9, sanktioneres med en bøde:

”En virksomhed, en virksomhedssammenslutning eller enhver anden juridisk person kan pålægges en civil bøde, hvis den forsætligt eller uagtsomt [...]

9) modsætter sig en kontrolundersøgelse, jf. § 18”

Det følger af bemærkningerne til konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 9, at:

⁴ Jf. lovbekendtgørelse nr. 1150 af 3. november 2024 om konkurrenceloven. Det bemærkes, at på tidspunktet for kontrolundersøgelsen hos Jobteam var lovbekendtgørelse nr. 360 af 4. marts 2021 gældende. Der er dog ikke foretaget ændringer i konkurrencelovens § 18 i den lovændring, der har givet anledning til den nye lovbekendtgørelse. På den baggrund henvises til den nyeste lovbekendtgørelse.

”Med nr. 9 foreslås det at indsætte en bestemmelse svarende til artikel 13, stk. 2, litra a, i direktiv 2019/1. Efter den foreslåede bestemmelse kan en virksomhed m.v., der forsætligt eller uagtsomt modsætter sig en kontrolundersøgelse, jf. § 18, pålægges en civil bøde.

Virkningen af den foreslåede bestemmelse vil være, at en virksomhed m.v., der forsætligt eller uagtsomt modsætter en kontrolundersøgelse efter § 18, dvs. i forretningslokaler m.v., kan pålægges en civil bøde.

En virksomhed kan modsætte sig en kontrolundersøgelse ved f.eks. at nægte repræsentanterne for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen at få adgang til virksomhedens eller sammenslutningens lokaler, grunde eller transportmidler. Hvis en virksomhed obstruerer en kontrolundersøgelse ved at forsinke eller begrænse den ved f.eks. ikke at give adgang til de krævede oplysninger, vil det også kunne være ensbetydende med, at virksomheden modsætter sig kontrolundersøgelsen.”⁵ (styrelsens understregning)

Virksomheders pligt til at underkaste sig en kontrolundersøgelse følger også af direktiv 2019/1.

Det følger således af direktiv 2019/1, artikel 6, at:

” 1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale administrative konkurrencemyndigheder kan foretage alle nødvendige uanmeldte kontrolundersøgelser hos virksomheder og virksomhedssammenslutninger med henblik på anvendelse af artikel 101 og 102 i TEUF. Medlemsstaterne sikrer, at de embedsmænd og andre ledsagende personer, som de nationale konkurrencemyndigheder har bemyndiget eller udpeget til at foretage disse kontrolundersøgelser, som minimum har beføjelse til:

a) at få adgang til alle virksomhedernes og virksomhedssammenslutningernes lokaler, grunde og transportmidler

b) at kontrollere bøger og andre forretningspapirer, uanset hvilket medie de er lagret på, og at få adgang til enhver oplysning, som den kontrollerede enhed har adgang til

[...]

2. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder og virksomhedssammenslutninger har pligt til at underkaste sig en kontrolundersøgelse [...]” (styrelsens understregninger)

⁵ Jf. FT 2020-21, tillæg A, L 116 som fremsat, side 106.

Det følger samtidig af direktiv 2019/1, artikel 13, stk. 2 og stk. 3, som konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 9, implementerer, at:

”2. Medlemsstaterne sikrer som minimum, at de nationale administrative konkurrencemyndigheder enten i egne håndhævelsessager kan træffe afgørelse om at pålægge eller i ikkestrafferetlige retssager kan anmode om, at virksomheder og virksomhedssammenslutninger pålægges bøder, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning. Sådanne bøder fastlægges i forhold til deres samlede omsætning på verdensplan, såfremt de forsætligt eller uagtsomt:

a) modsætter sig en kontrolundersøgelse som omhandlet i artikel 6, stk. 2
[...]

3. Medlemsstaterne sikrer, at sager som omhandlet i stk. 1 og 2 giver mulighed for at pålægge bøder, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning.” (styrelsens understregninger)

Herudover kan nævnes, at virksomheders pligt til at underkaste sig en kontrolundersøgelse, dvs. virksomheders samarbejdsforpligtelse, også er beskrevet i styrelsens vejledning om kontrolundersøgelser. Det fremgår bl.a. heraf at:

”For det andet skal styrelsen have adgang til at tage kopi af enhver oplysning, som virksomheden har adgang til, uanset hvilket medie den er lagret på. [...] For det tredje er virksomheden forpligtet til at svare på styrelsens spørgsmål om faktiske forhold og dokumenter omfattet af undersøgelsen. Det kan fx være spørgsmål om virksomhedens organisation og indretning, hvor bestemte dokumenter befinder sig, hvordan de er systematiseret og betydningen af konkrete dokumenters indhold, initialer, forkortelser, passwords og lignende.”⁶

og

”Hvis virksomheden fx forsinker eller begrænser kontrolundersøgelsen, afgiver ukorrekte svar, undlader at svare eller bryder en forsegling, som styrelsen har foretaget, kan virksomheden pålægges en bøde.”⁷

og

⁶ Jf. styrelsens vejledning om kontrolundersøgelser af august 2025, afsnit 2.4.1 Pligt til at samarbejde om kontrolundersøgelsens gennemførelse, side 9.

⁷ Jf. styrelsens vejledning om kontrolundersøgelser af august 2025, afsnit 2.4.2 Sanktioner for manglende samarbejde om kontrolundersøgelsen, side 10.

”Virksomheden er forpligtet til på enhver måde at samarbejde om gennemførelse af den elektroniske datasikring, herunder til at give uhindret adgang til de IT-systemer, som virksomheden anvender.”⁸

Der er ikke dansk praksis om obstruktion af en kontrolundersøgelse.

Det følger imidlertid af praksis fra Kommissionen og nationale konkurrencemyndigheder og domstole i EU, at sletning af data i forbindelse med en kontrolundersøgelse udgør en obstruktion, som kan sanktioneres med en bøde – enten i form af en administrativ bøde fastsat af den håndhævende konkurrencemyndighed eller af en national domstol afhængigt af den nationale lovgivning vedrørende obstruktion af kontrolundersøgelser og sanktionering af overtrædelser af konkurrencereglerne.⁹

Det følger samtidig af praksis fra EU-Retten og Kommissionen, at en virksomheds samarbejdsforpligtelse under en kontrolundersøgelse indebærer en fuld underkastelse såvel som samarbejde omkring alle aspekter af kontrolundersøgelsen, herunder fremlæggelse af fuldstændige og komplette oplysninger.¹⁰ I forbindelse med samarbejdsforpligtelsen under en kontrolundersøgelse skal en virksomhed, der er genstand for en kontrolundersøgelse, fremlægge de oplysninger, som den er i besiddelse af, og som vedrører kontrolundersøgelsens genstand, selv hvis disse dokumenter kan anvendes af styrelsen til at fastslå en overtrædelse.¹¹

4. Vurdering

4.1. Jobteam har slettet oplysninger omfattet af kontrolundersøgelsen

Kontrolundersøgelsen på Jobteams adresse blev gennemført på baggrund af Retten i Koldings kendelse af 16. april 2024 i medfør af konkurrencelovens § 18, stk. 3 (bilag 1) og styrelsens beslutning af 15. april 2024 (bilag 2).

⁸ Jf. styrelsens vejledning om kontrolundersøgelser af august 2025, afsnit 3.1 Kopiering af elektroniske data under kontrolundersøgelsen, side 11.

⁹ Jf. bl.a. Kommissionens afgørelse af 24. juni 2024 i sag AT.40882, IFF; den finske markedsdomstols dom af 30. marts 2025 i sag 370/2024, Attendo; den litauiske konkurrencemyndigheds afgørelse af 16. august 2023 i sag 1S-64 (2023), Maxima LT; den tjekiske konkurrencemyndigheds afgørelse af 7. november 2022 i sag ÚOHS-V0031/2022/PV, Beryko; og den hollandske konkurrencemyndigheds afgørelse af 10. december 2019 i sag ACM/19/035612.

¹⁰ Kommissionens beslutning 94/735/EF af 14. oktober 1994 om at pålægge virksomheden Akzo Chemicals BV en bøde i overensstemmelse med artikel 15, stk. 1, litra c), i Rådets forordning nr. 17; Kommissionens afgørelse af 24. juni 2024 i sag AT.40882, IFF, pr. 39

¹¹ Rettens dom af 26. november 2014 i sag T-272/12, EPH, pr. 53

Jobteam blev ved kontrolundersøgelsens start kl. 09.00 præsenteret for retskendelsen, som angav, at der var tale om en kontrolundersøgelse af Jobteam A/S, som omfattede samtlige af virksomhedens adresser. Allerede på dette tidspunkt var Jobteam således gjort opmærksom på, at hele virksomheden var underlagt et kontrolbesøg.

Jobteam modtog herudover også styrelsens standardvejledning, og blev herunder vejledt om samarbejdsforpligtelsen, jf. § 8-rapporten (bilag 6).

Det ovenfor beskrevne hændelsesforløb viser, at Jobteams **medarbejder 3** under denne kontrolundersøgelse slettede en lang række mails i sin Outlook profil hos Jobteam. Det skal fremhæves, at denne sletning blev foretaget efter, at Jobteam var blevet præsenteret for retskendelsen, jf. de ovenfor beskrevne logs fra Jobteams Microsoft 365 (bilag 5, jf. bilag 3 – 4) og styrelsens § 8-rapport (bilag 6). Det vil sige på et tidspunkt, hvor Jobteam var bekendt med, at der foregik en kontrolundersøgelse mod virksomheden. Det vil dermed også sige på et tidspunkt, hvor det er klart, at Jobteams medarbejdere har en forpligtelse til ikke at hindre kontrolundersøgelsen af virksomhedens oplysninger.

Det skal videre fremhæves, at denne sletning blev foretaget af Jobteams **medarbejder 3**, efter at styrelsen havde orienteret virksomheden om, at netop denne **medarbejder 3** var fokuspersion for kontrolundersøgelsen. Det er efter styrelsens vurdering skærpende.

Hændelsesforløbet er umiddelbart også erkendt af Jobteam, som selv informerede styrelsen om de foretagne sletninger på dagen for kontrolundersøgelsen (jf. bilag 6, side 4). Det fremgår imidlertid af Jobteams høringsvar, at Jobteam er uenig i dele af hændelsesforløbet, jf. afsnit 5 nedenfor.

I den konkrete sag fremgår det af Jobteams Microsoft 365 logs, at der blev slettet mere end 5.000 elementer inden for 32 minutter af **medarbejder 3**. De slettede oplysninger består af erhvervsmæssige oplysninger, som angår virksomhedens forhold. De slettede mails udgør således oplysninger i samme forstand, som udtrykket er benyttet i forarbejderne til konkurrence-lovens § 23, stk. 1, nr. 9, og hindringen af styrelsens adgang til de pågældende oplysninger kan straffes med civil bøde, såfremt de øvrige krav her-til er opfyldt, jf. konkurrencelovens § 23, stk. 1.

Ved den metode, som styrelsen anvender til at datasikre e-mails fra Microsoft 365, er det muligt at gendanne data, som er slettet for nylig. Styrelsens gennemgang efter gendannelsen bekræfter, at de slettede oplysninger var både erhvervsmæssige og omfattet af kontrolundersøgelsens genstand.

Flere af de gendannede oplysninger er således blevet udvalgt til at indgå som beviser i den videre vurdering af Jobteams adfærd.¹²

4.2. Jobteam har en forpligtelse til ikke at slette oplysninger, jf. konkurrencelovens § 18 og § 23, stk. 1, nr. 9

Det følger af konkurrencelovens § 18, at styrelsen har hjemmel til at *"tage kopi af enhver oplysning, som den kontrollerede virksomhed har adgang til, herunder regnskaber, regnskabsmaterialer, bøger og andre forretningspapirer, uanset hvilket medie de er lagret på"*, jf. afsnit 3 ovenfor.

Det følger af konkurrencelovens § 18, stk. 1, 2. pkt., at *"Virksomheden og virksomhedssammenslutningen har pligt til at underkaste sig en kontrolundersøgelse"*.

Lovens ordlyd indeholder således en samarbejdsforpligtelse, som gælder alle aspekter af kontrolundersøgelsen. I øvrigt er samme forpligtelse også fremhævet i styrelsens vejledning om kontrolundersøgelser jf. afsnit 3 ovenfor.

Efter konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 9, kan en virksomhed pålægges en civil bøde, hvis den modsætter sig en kontrolundersøgelse. Det fremgår samtidig af de specielle bemærkninger i forarbejderne til bestemmelsen, at det kan udgøre obstruktion, hvis en virksomhed *"obstruerer en kontrolundersøgelse ved at forsinke eller begrænse den ved f.eks. ikke at give adgang til de krævede oplysninger"* jf. afsnit 3 ovenfor.

Det kan derfor udledes af konkurrencelovens § 18 sammenholdt med konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 9 og forarbejderne hertil, at det udgør obstruktion, når en virksomhed forhindrer styrelsen i at få adgang til de krævede oplysninger. Denne forpligtelse gælder uanset, hvordan en virksomhed søger at forsinke eller begrænse adgangen til de krævede oplysninger. Denne forpligtelse er teknologineutral og gælder, uanset hvilket medie de krævede oplysninger befinder sig på.

Det påhviler således Jobteam ikke at hindre styrelsens adgang til såvel virksomhedens lokaler, som de oplysninger, som virksomheden har adgang til.

Det påhviler derfor også Jobteam at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at efterkomme styrelsens instruktioner og sikre, at Jobteams medarbejdere ikke hindrer gennemførelsen af disse instruktioner.

¹² Oplysningerne er omfattet af 40-dages rapporten, som er blevet tilsendt Jobteam den 26. juni 2024. Oplysningerne indgår således i den materielle konkurrenceretlige vurdering af sagen, som fortsat er undervejs, hvor arbejdet med at analysere og kvalificere den udviste adfærd i dens retlige og økonomiske kontekst pågår i et af styrelsens konkurrencecentre.

Det er i øvrigt styrelsens vurdering, at det er uden betydning for vurderingen af, om Jobteam har overholdt denne pligt, om Jobteams medarbejder 3 var til stede eller ej, da styrelsen informerede virksomheden om samarbejdsforpligtelsen. Virksomheden er pålagt en pligt, og virksomheden er ansvarlig for sine medarbejderes adfærd.

4.3. Jobteam har obstrueret en kontrolundersøgelse

Det er således styrelsens vurdering, at Jobteam som følge af samarbejdsforpligtelsen har en pligt til under kontrolundersøgelsen hverken at forsinke eller begrænse adgangen til fuldstændige og komplette oplysninger omfattet af kontrolundersøgelsens genstand, jf. afsnit 4.2.

Det er endvidere styrelsens vurdering, at Jobteams sletning af oplysninger, jf. afsnit 4.1, udgør en obstruktion af kontrolundersøgelsen, som er i strid med denne pligt.

Styrelsen skal samtidig fremhæve, at der efter styrelsens vurdering er tale om en betydelig obstruktion. Styrelsen skal videre fremhæve, at obstruktionen har omfattet oplysninger, som har været relevante i den videre vurdering af Jobteams adfærd:

For det første er der tale om *omfattende* sletninger. Logfilen (bilag 5) indeholder 1.949 hændelser, hvor medarbejder 3 har slettet elementer til mappen Slettet Post. Der er endvidere 3.248 hændelser, hvor elementer er slettet ved SoftDelete. Der henvises til afsnit 2.3.1 – 2.3.2 ovenfor for en generel beskrivelse af logfiler i Microsoft 365 og sletning i Outlook. Der henvises til afsnit 2.3.3 – 2.3.4 ovenfor for en nærmere gennemgang af de slettede oplysninger.

For det andet er der tale om *metodiske* sletninger. Det fremgår af logfilen (bilag 5), at flere af filerne først er blevet slettet til mappen Slettet Post og herefter slettet igen ved SoftDelete i et gentagende handlingsmønster inden for 32 minutter, hvor flere oplysninger lader til at være søgt frem og slettet på én gang, jf. afsnit 2.3.4.1 – 2.3.4.20 ovenfor.

For det tredje bærer forløbet præg af, at der er tale om *fokuserede* sletninger af oplysninger om forhold, som Jobteams medarbejder 3 med god grund kunne mistænke, for at være omfattet af styrelsens kontrolundersøgelse, og således lader til at være slettet som direkte følge af, at styrelsen indledte en kontrolundersøgelse. Dette understøttes af tre omstændigheder relateret til sletningen af oplysningerne:

- i. Der er tale om sletning af oplysninger fra undermapper og mappes-tier, som i deres navngivning eller mappesti indeholder beskrivelser såsom ”kunder”, ”koncept og kontor”, ”mulige kunder”, ”firma”,

”arrangementer”, ”medarbejdere”, ”kolleger”, ”vikarer” og ”kandidater” mv. Ud fra navnene på undermapperne og mappestierne må oplysningerne derfor karakteriseres som oplysninger angående virksomhedens primære drift, hvilket utvivlsomt er omfattet af kontrolundersøgelsens genstand.

- ii. Der er tale om sletning af bred korrespondance med flere tidligere francisetagere, som netop var dét, som var kontrolundersøgelsens fokus.
- iii. Der er desuden tale om sletning af oplysninger, som – efter genskabelsen - viste sig at være relevante for styrelsens undersøgelse og blev tagget til 40-dages rapporten efter konkurrencelovens § 18, stk. 4 til brug for den videre undersøgelse af den materielle konkurrencesag.

Styrelsen bemærker for en ordens skyld, at en sletning også vil kunne udgøre obstruktion, selvom oplysningerne ikke måtte vise sig relevante for den efterfølgende materielle konkurrencesag.

Det er på baggrund af ovenstående styrelsens vurdering, at det efter omstændighederne må lægges til grund, at Jobteams **medarbejder 3** havde som formål at slette de pågældende oplysninger med henblik på at hindre styrelsens adgang til de pågældende oplysninger. Dette understøttes også af, at Jobteam selv angav under kontrolundersøgelsen, at **medarbejder 3** ”i panik havde slettet e-mails, efter at kontrolundersøgelsen var begyndt”, jf. § 8-rapporten (bilag 6). Endvidere må det lægges til grund, at **medarbejder 3** havde til formål at slette oplysningerne permanent, idet vedkommende først slettede filerne til mappen Slettet Post og herefter slettede dem igen, efter at de var blevet flyttet til mappen Slettet Post. Det vurderes, at **medarbejder 3** således har været klar over, at sletning til mappen Slettet Post ikke er tilstrækkeligt til, at de pågældende e-mails forsvinder fra postkassen, hvorfor vedkommende også slettede oplysningerne ved SoftDelete fra mappen Slettet Post.

Det er på baggrund af ovenstående styrelsens vurdering, at de ovennævnte sletninger er sket med henblik på at modsætte sig en kontrolundersøgelse og hindre styrelsens adgang til de pågældende oplysninger. Det er samtidig styrelsens vurdering, at der er tale om en vidtgående obstruktion i strid med konkurrencelovens § 18.

Afslutningsvist bemærkes, at pligten til aktivt samarbejde under en kontrolundersøgelse indebærer, at den inspicerede virksomhed skal oplyse, hvor de anmodede oplysninger eller dokumenter findes, og fremlægge disse oplysninger og dokumenter i fuldstændig form. Efterfølgende

samarbejde fra virksomhedens side kan ikke ændre det forhold, at der fandt en sletning af data sted og dermed en overtrædelse af virksomhedens forpligtelser. Samarbejde ud over den aktive samarbejdsforpligtelse, som følger af konkurrencelovens § 18, kan alene tages i betragtning ved fastsættelsen af en bøde for overtrædelse af konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 9¹³.

5. Høringssvar

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen sendte den 16. december 2025 et udkast til afgørelse om obstruktion i høring hos Jobteam. Styrelsen modtog den 26. marts 2026 Jobteams høringssvar.

Jobteams høringssvar kan overordnet inddeles i tre kategorier, som gennemgås hver for sig nedenfor sammen med styrelsens bemærkninger hertil:

- i. Styrelsens beskrivelse af hændelsesforløbet
- ii. Den udviste adfærd udgør ikke obstruktion efter § 23, stk. 1, nr. 9
- iii. Den udviste adfærd udgør et straffrit forsøg efter straffelovens §§ 21-22

5.1. Styrelsens beskrivelse af hændelsesforløbet

Jobteam anfører i sit høringssvar, at styrelsen ved kontrolundersøgelsens begyndelse kl. 09.05, 1) hverken mundtligt eller skriftligt vejledte Jobteams **medarbejder 1** om, at Jobteam ikke måtte slette data, og 2) ikke klart oplyste **medarbejder 1** om, hvilke medarbejdere der var omfattet af datasikringen, herunder at dette skyldtes uenighed om, hvilke virksomheder der var omfattet af kontrolundersøgelsen.

5.1.1. Den mundtlige og skriftlige vejledning af Jobteam

Styrelsen er ikke enig i, at Jobteam ikke mundtligt eller skriftligt er blevet vejledt.

For det første er Jobteam blevet vejledt om, at styrelsen skulle gennemføre en kontrolundersøgelse af virksomheden. Det fremgik af den retskendelse, som Jobteam blev præsenteret for kl. 09.05, at der var tale om en kontrolundersøgelse af Jobteams lokaler på samtlige af virksomhedens adresser, herunder på Kongensgade 104, 1, 6700 Esbjerg (bilag 1).

Det er derfor styrelsens vurdering, at Jobteam allerede derfor har været gjort bekendt med, at hele virksomheden på adressen Kongensgade 104, 1, 6700 Esbjerg var genstand for en kontrolundersøgelse. Og allerede derfor burde det også stå klart for Jobteam, at virksomheden – og virksomhedens medarbejdere - ikke måtte slette oplysninger under kontrolundersøgelsen.

¹³ Kommissionens afgørelse af 28. marts 2012, sag COMP/39.793, præmis 61.

For det andet har styrelsen vejledt Jobteam om, at sletning af oplysninger kan udgøre en obstruktion af kontrolundersøgelsen, som kan medføre sanktioner.

Når styrelsen gennemfører kontrolundersøgelser, følger styrelsen således altid en fast proces, hvor styrelsen vejleder om forhold af betydning for den kontrolundersøgte virksomhed. Denne faste proces omfatter blandt andet vejledning om, at kontrolundersøgte virksomheder ikke må obstruere kontrolundersøgelser ved at slette materiale.

Det fremgår af § 8-rapporten (bilag 6), som blev sendt til Jobteam samt dennes advokat den 13. maj 2024, at styrelsen kl.09.05 på dagen for kontrolundersøgelsen mundtligt og skriftligt vejledte Jobteams medarbejder 1 [REDACTED].

Det fremgår endvidere af § 8-rapporten (bilag 6) om den mundtlige vejledning:

"Derudover vejledte styrelsen om, at evt. sletning af materiale efter kontrolundersøgelsens begyndelse anses som at modsætte sig kontrolundersøgelsen, og at virksomheden vil kunne pålægges en bøde, såfremt styrelsen konstaterer, at der er slettet materiale efter kontrolundersøgelsens iværksættelse".

Det er derfor styrelsens vurdering, at det også som følge af denne vejledning burde stå klart for Jobteam, at virksomheden – og virksomhedens medarbejdere – ikke skal slette oplysninger under kontrolundersøgelsen.

Jobteam anfører i høringssvaret, at der intet sted i det skriftlige materiale, som styrelsen udleverede på dagen for kontrolundersøgelsen, fremgår, at virksomheden ikke måtte slette data, eller at dette kan sanktioneres med bøde.

Dette er ikke korrekt. Styrelsen udleverede i overensstemmelse med sædvanlig praksis skriftlig vejledning herom. Det fremgår af § 8-rapporten (bilag 6), at styrelsen udleverede Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vejledning om kontrolundersøgelser, som indeholder en nærmere beskrivelse af virksomheders samarbejdsforpligtelse under kontrolundersøgelser. Der henvises til citaterne fra vejledningen ovenfor i afsnit 3¹⁴.

Det bemærkes, at Jobteam den 13. maj 2024 kvitterede for modtagelse af rapporten med en bemærkning om, at virksomheden ville vende tilbage inden for fristen, hvis rapporten gav anledning til bemærkninger. Styrelsen modtog ikke yderligere bemærkninger fra Jobteam. Jobteam har med andre ord ikke før partshøringen fundet anledning til at bestride styrelsens

¹⁴ Den udleverede version af vejledningen er sidenhen blevet opdateret, men der er ikke foretaget ændringer i de citerede afsnit.

beskrivelse af kontrolundersøgelsens hændelsesforløb, herunder den mundtlige og skriftlige vejledning af Jobteams medarbejder 1 .

5.1.2. Medarbejdere og virksomheder omfattet af kontrolundersøgelsen

Jobteam anfører i høringssvaret, at Jobteams medarbejder 1 ikke tydeligt blev orienteret om, hvilke medarbejdere styrelsen ønskede at foretage datasikring fra, samt at vedk. derfor ej heller orienterede disse medarbejdere.

Styrelsen er ikke enig heri, men henholder sig til hændelsesforløbet som beskrevet i § 8-rapporten (bilag 6), hvorefter blandt andet fremgår:

'medarbejder 1 bad om navnene på de medarbejdere som styrelsen påtænkte at datasikre telefoner og computere fra. Styrelsen oplyste navnene på de pågældende fire medarbejdere (medarbejder 2 , medarbejder 1 , medarbejder 3 og medarbejder 5). Medarbejder 1 forlod herefter lokalet for at kontakte medarbejder 2 samt virksomhedens medarbejdere.

'medarbejder 1 kom ca. kl. 9.25 tilbage til lokalet og oplyste, at vedk. havde orienteret medarbejder 2 samt medarbejder 3 om kontrolundersøgelsen'.

Jobteam anfører videre i høringssvaret, at Jobteams medarbejder 1 heller ikke blev orienteret klart og korrekt om, hvilke selskaber der var omfattet af styrelsens datasikring, og at vedk. de første timer af kontrolundersøgelsen primært var koncentreret om at gennemgå den fremlagte retskendelse og få afklaret, om styrelsen havde hjemmel til at sikre data fra hele koncernen, selvom kendelsen alene omfattede Jobteam A/S.

Styrelsen er ikke enig heri. Styrelsen bemærker hertil, at Jobteam var orienteret om, at styrelsen gennemførte en kontrolundersøgelse af virksomhedens lokaler på adressen Kongensgade 104, 1, 6700 Esbjerg, og at Jobteam desuden også havde modtaget vejledning.

Det følger samtidig klart af konkurrencelovens § 18, at styrelsen på en uanmeldt kontrolundersøgelse får adgang til den undersøgte virksomheds lokaler mv. *"med henblik på der at gøre sig bekendt med og tage kopi af enhver oplysning, som den kontrollerede enhed har adgang til"*. Dette betyder, at styrelsen også har adgang til at indhente oplysninger angående koncerninterne selskaber eller tredjemand, hvis den undersøgte virksomhed har adgang hertil.

Styrelsen bemærker endvidere, at Jobteams medarbejder 3 under alle omstændigheder var omfattet af kendelsen. Det forhold, at styrelsen på et

tidspunkt efter foretagelsen af kontrolundersøgelsen har givet afkald på materiale sikret fra Jobteam Byg A/S og Jobteam Metal A/S, ændrer ikke på, at Jobteams **medarbejder 3** uden tvivl var omfattet af kendelsen.

Styrelsen bemærker derudover, at dette spørgsmål i øvrigt ikke var genstand for uenigheder eller tvivl på dagen for kontrolundersøgelsen.

Det kan derfor sammenfattende opsummeres, at der foreligger en overtrædelse af forbuddet mod obstruktion, allerede fordi virksomheden Jobteam blev orienteret om, at hele virksomheden var omfattet af kendelsen og dermed genstand for en kontrolundersøgelse – og dermed også en samarbejdsforpligtelse. Hertil kommer, at karakteren af overtrædelsen yderligere forstærkes af, at Jobteam også blev vejledt om, at **medarbejder 3** var genstand for datasikring, jf. § 8-rapporten (bilag 6).

5.2. Den udviste adfærd udgør ikke obstruktion efter § 23, stk. 1, nr. 9

Jobteam anfører i sit høringssvar, at det ikke følger eksplicit af konkurrenceovens § 23, stk. 1, nr. 9, at sletning af oplysninger i sig selv medfører, at en virksomhed modsætter sig en kontrolundersøgelse, og at bestemmelsen derfor ikke hjemler en straf for sletning af data. Jobteam henviser til et citat fra forarbejderne, jf. også afsnit 3 ovenfor, hvoraf fremgår, at:

”Hvis en virksomhed obstruerer en kontrolundersøgelse ved at forsinke eller begrænse den ved f.eks. ikke at give adgang til de krævede oplysninger, vil det også kunne være ensbetydende med, at virksomheden modsætter sig kontrolundersøgelsen.”¹⁵

Jobteam anfører med henvisning til ovenstående citat, at sletning ikke i sig selv er bødelagt, men at sletningen skal have forårsaget en konkret obstruktion af kontrolundersøgelsen ved at have forsinket den eller begrænset den, hvilket ikke er tilfældet i nærværende sag.

Styrelsen anerkender, at det ikke nødvendigvis vil være enhver sletning, som kan anses for obstruktion af en kontrolundersøgelse. Eksempelvis vil det i styrelsens optik ikke nødvendigvis udgøre obstruktion, hvis en virksomhed har foretaget uagtsom sletning af uønsket mail / spam mail, som ikke var omfattet af en kontrolundersøgelses genstand.

Styrelsen finder imidlertid, at sletningen i nærværende sag konkret har obstrueret kontrolundersøgelsen. Der er efter styrelsens vurdering tale om sletning af omfattende mailkorrespondance, som utvivlsomt er omfattet af kontrolundersøgelses genstand, jf. afsnit 4.1. Hertil kommer, at det efter styrelsens vurdering må lægges til grund, at hensigten med den omfattende sletning har været at forsinke og begrænse styrelsens adgang til de pågældende oplysninger, jf. afsnit 4.3. Dette understøttes endvidere af, at

¹⁵ Jf. FT 2020-21, tillæg A, L 116 som fremsat, side 106.

Jobteam selv angav, at medarbejder 3 ”i panik havde slettet e-mails, efter at kontrolundersøgelsen var begyndt”, jf. § 8-rapporten (bilag 6).

Det er således styrelsens vurdering, at Jobteam har obstrueret en kontrolundersøgelse ved at forsinke eller begrænse den ved ikke at give adgang til de krævede oplysninger i strid med konkurrencelovens § 23, stk. 1, nr. 9 jf. § 18, stk. 1, 2. pkt.

Det forhold, at Jobteam efterfølgende tilbød styrelsen at hjælpe med at gendanne de pågældende oplysninger, ændrer ikke på, at sletningen var foretaget, og at overtrædelsen dermed var fuldbyrdet. Det kan dog efter styrelsens opfattelse evt. indgå efter en konkret vurdering som en formildende omstændighed i bødeudmålingen.

5.3. Den udviste adfærd udgør et straffrit forsøg efter straffelovens §§ 21-22

Jobteam anfører i sit høringssvar, at den udviste adfærd udgør et straffrit forsøg på obstruktion efter straffelovens § 21 eller en tilbagetræden fra forsøg efter straffelovens § 22, idet sletningen ikke konkret medførte en obstruktion af kontrolundersøgelsen.

Styrelsen er uenig i denne betragtning, idet Jobteams sletning efter styrelsens opfattelse udgør en fuldbyrdet obstruktion af kontrolundersøgelsen. Det bemærkes i denne forbindelse, at styrelsen lykkedes med at genskabe filerne, men ikke alle oprindelige mappestrukturer eller placeringer af de pågældende filer. De slettede oplysninger kan således sammenlignes med analoge oplysninger, der er blevet makuleret og herefter tapet sammen igen med dertilhørende ændringer i læsbarheden og konteksten. Der henvises til styrelsens bemærkninger i afsnit 2.3 ovenfor samt til afsnit 2.3.4.1 som eksempel herpå.

Der er derfor ikke tale om et straffrit forsøg efter straffelovens § 21, idet gerningsmomentet er fuldbyrdet.

Styrelsen er endvidere uenig i, at den udviste adfærd subsidiært kan betragtes som frivillig tilbagetræden fra forsøg efter straffelovens § 22. De objektive betingelser for frivillig tilbagetræden fra forsøg afhænger af forsøgets udviklingstrin. Jobteams medarbejder 3 havde iværksat sletningerne og efter egen opfattelse foretaget alt, der var nødvendigt, for at obstruktionen blev fuldbyrdet (iværksættelseshandlingen). En frivillig tilbagetræden fra forsøg ville derfor kræve, at medarbejder 3 aktivt havde grebet ind i begivenhedens almindelige udvikling. Subjektivt ville det kræve, at medarbejder 3 ved denne aktive handling frivilligt – og ikke på grund af udefrakommende faktorer – oplyste styrelsen om de foretagne sletninger.¹⁶

¹⁶ Se den kommenterede straffelov, bemærkninger til § 22.

Der eksisterede således ikke et element af frivillighed, idet en evt. tilbagetræden ikke skete efter egne subjektive valg, men derimod var motiveret af ydre omstændigheder, herunder frygt for opdagelse og sanktioner.

Styrelsen bemærker, at det under alle omstændigheder ikke har betydning for nærværende afgørelse, men eventuelt kan være relevant for en efterfølgende bødeudmåling.

6. Konklusion

På baggrund af de foreliggende oplysninger er det styrelsens vurdering, at Jobteam har overtrådt konkurrencelovens § 18, stk.1, 2. pkt., ved at slette oplysninger under kontrolundersøgelsen den 23. april 2025.

7. Klagevejledning

Denne afgørelse kan i medfør af konkurrencelovens § 20, stk. 3, indbringes for domstolene senest 8 uger efter, at afgørelsen er meddelt Jobteam. Såfremt Jobteam ikke indbringer afgørelsen for domstolene, vil styrelsen indbringe sagen for Sø- og Handelsretten med påstand om pålæggelse af bøde i medfør af konkurrencelovens § 24 a, stk. 3.

8. Bilag

- **Bilag 1:** Retskendelse af 16. april 2024 afsagt af Retten i Kolding i medfør af konkurrencelovens § 18, stk. 3
- **Bilag 2:** Beslutning af 15. april 2024 om at gennemføre kontrolundersøgelse hos Jobteam A/S
- **Bilag 3:** Original logfil af 24. april 2024 dannet efter datasikring af materiale fra Microsoft 365
- **Bilag 4:** Microsofts vejledning af 10. marts 2022 om udpakning af logfiler
- **Bilag 5:** Logfilen i bilag 3 udpakket efter principperne i bilag 4
- **Bilag 6:** Styrelsens § 8-rapport af 13. maj 2024
- **Bilag 7:** Jobteams høringssvar af 26. marts 2026